

Rada
Európskej únie

V Bruseli 28. septembra 2023
(OR. en)

13532/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0337(NLE)**

ACP 87
WTO 143
COAFR 323
RELEX 1100

NÁVRH

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 28. septembra 2023

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2023) 559 final

Predmet: Návrh ROZHODNUTIA RADY o podpise Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Kenskou republikou, členom Východoafrického spoločenstva, na jednej strane a Európskou úniou na strane druhej v mene Európskej únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 559 final.

Príloha: COM(2023) 559 final

V Bruseli 28. 9. 2023
COM(2023) 559 final

2023/0337 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Kenskou republikou, členom Východoafrického spoločenstva, na jednej strane a Európskou úniou na strane druhej v mene Európskej únie

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Pripojený návrh rozhodnutia Rady predstavuje právny nástroj na podpis Dohody o hospodárskom partnerstve (DHP) medzi Kenskou republikou, členom Východoafrického spoločenstva (ďalej len „EAC“), na jednej strane a Európskou úniou (ďalej len „EÚ“) na strane druhej (ďalej len „DHP medzi EÚ a Keňou“ alebo „dohoda“).

Prerokúvané texty DHP boli uverejnené a nachádzajú sa na tomto odkaze: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/east-african-community-eac/eu-kenya-agreement/text-agreement_en.

Cieľom dohody je bilaterálne vykonávanie ustanovení DHP medzi EÚ a partnerskými štátmi EAC (Burundi, Keňa, Rwanda, Tanzánia a Uganda), pričom rokovania o tejto DHP medzi EÚ a EAC sa ukončili 16. októbra 2014. EÚ, Keňa a Rwanda podpísali DHP medzi EÚ a EAC v septembri 2016 a Keňa ju ratifikovala v tom istom mesiaci. Regionálna DHP medzi EÚ a EAC sa však nikdy predbežne nevykonávala, pretože nebola podpísaná a ratifikovaná všetkými členmi EAC (čo bola podmienka nadobudnutia platnosti DHP medzi EÚ a EAC).

Vo februári 2021 sa na riadnom samite hláv štátov EAC rozhodlo, že sa jednotlivým krajinám EAC umožní, aby pristúpili k bilaterálnemu vykonávaniu DHP medzi EÚ a EAC na základe tzv. zásady variabilnej geometrie. Keňa 4. mája 2021 informovala Európsku komisiu, že chce pokračovať týmto smerom.

Pri príležitosti samitu EÚ – Africká únia výkonný podpredseda Valdis Dombrovskis a veľvyslanec Raychell Omamo podpísali 17. februára 2022 v mene EÚ a v mene Kene spoločné vyhlásenie, v ktorom sa dohodli na pokračovaní rokovaní o DHP medzi EÚ a Keňou, ktorá zostane otvorená aj pre ostatné partnerské štáty EAC.

Rokovania, ktoré boli zamerané na zavedenie nevyhnutných úprav, aby sa medzi Keňou a EÚ mohli bilaterálne vykonávať ustanovenia DHP medzi EÚ a EAC, boli 24. mája 2023 ukončené na technickej úrovni a 19. júna 2023 sa pri príležitosti návštevy výkonného podpredsedu Dombrovskisa v Keni ukončili aj na politickej úrovni. Počas rokovaní sa zmluvné strany dohodli na určitých úpravách pôvodnej dohody, ktoré umožňujú jej vykonávanie na bilaterálnom základe. Úpravy sa týkajú aj oblasti pravidiel pôvodu a rozvojovej pomoci. Do dohody sa doplnila navyše aj nová príloha o obchode a udržateľnom rozvoji.

Plánované uzavretie tejto dohody prichádza v tom správnom čase.

Po prvé je Keňa rozvíjajúcim sa hospodárstvom a kľúčovým hospodárskym hráčom v regióne. Je deviatym najväčším hospodárstvom na africkom kontinente a hlavným hospodárskym uzlom východnej Afriky. V rokoch 2015 až 2019 zaznamenala rast na širokom základe, ktorý dosahoval v priemere 4,8 % ročne. Vďaka tomu sa výrazne zmiernila chudoba a z úrovne 36,5 % v roku 2005 sa v roku 2019 znížila na úroveň 27,2 %. Po pandémie COVID-19 došlo v Keni k silnému oživeniu jej hospodárstva. Rast HDP mal podľa prognóz dosiahnuť v roku 2022 úroveň 5,5 % a miera chudoby, ktorá na začiatku pandémie rástla, začala po jej skončení opäť vykazovať klesajúci trend. Pokiaľ ide o budúcnosť, vyhladky strednodobého rastu Kene sú podľa Svetovej banky pozitívne. Očakáva sa, že reálny HDP porastie v roku 2023 na úroveň 5,0 % a v rokoch 2024 až 2025 dosiahne priemernú úroveň 5,2 %. Táto krátkodobá prognóza rastu presahuje mieru rastu potenciálneho HDP Kene, ktorá sa odhaduje na 4,9 %, ako aj priemer zaznamenaný pred pandemiou (2010 – 2019), ktorý sa

pohyboval na úrovni 5,0 %. Očakáva sa, že reálne príjmy na obyvateľa vzrastú z 2,8 % v roku 2022 na 3,1 %.

Po druhé, EÚ a Keňa majú pevné hospodárske vzťahy. EÚ je druhým najväčším obchodným partnerom Kene. Celkový obchod medzi EÚ a Keňou dosiahol v roku 2022 úroveň 3,3 miliardy EUR, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast o 27 %. Dovoz z Kene do EÚ predstavuje 1,2 miliardy EUR. Keňa dováža do EÚ najmä zeleninu, ovocie a kvety, no má v úmysle vyvážať aj čoraz zložitejší tovar a zvýšiť pridanú hodnotu vyvázaného tovaru. Vývoz z EÚ do Kene predstavuje 2,02 miliardy EUR a vyvážajú sa najmä nerastné výrobky, chemické výrobky a stroje. Ide o dôležité vstupy vzhľadom na úmysel Kene rozvíjať svoje priemyselné odvetvia. EÚ predstavuje pre Keňu najdôležitejšiu vývoznú destináciu s podielom 16 % na celkovom vývoze Kene v roku 2022. Po EÚ nasledujú Uganda (12 %) a USA (8 %). Pokiaľ ide o dovoz do Kene, EÚ sa umiestnila na treťom mieste s podielom 10 % na celkovom dovoze do tejto krajiny.

Vďaka obchodnej dohode s Keňou, ktorá by zahŕňala obchod s tovarom, rozvojovú spoluprácu a udržateľnosť, by si EÚ zachovala či dokonca zvýšila svoj trhoví podiel na expandujúcom kenskom trhu a Keňa by si posilnila svoje postavenie v regióne¹. EÚ by v rámci svojej spolupráce s Keňou nabádala krajinu k tomu, aby podporovala liberalizáciu obchodu v regióne EAC (keďže prístup k dohode zostane otvorený aj pre ostatné partnerské štáty EAC).

Po tretie, ak vezmeme do úvahy skôr geopolitické hľadisko, Keňa zohráva čoraz dôležitejšiu vedúcu úlohu na regionálnej a medzinárodnej scéne, a to najmä pri presadzovaní mieru a bezpečnosti v susedných krajinách a pri podporovaní globálneho programu udržateľnosti. EÚ považuje Keňu za kľúčového hráča z hľadiska väčšej angažovanosti pri riešení regionálnych otázok, najmä v Etiópii a Sudáne². V Keni sa nachádzajú jediné ústredia OSN na africkom kontinente (program OSN pre životné prostredie/UNEP a Program OSN pre ľudské sídla/UNHabitat) a v rokoch 2021 – 2022 bola Keňa dočasným členom Bezpečnostnej rady OSN. Keňa je okrem toho na africkom kontinente priekopníkom v oblasti udržateľnosti a je spoľahlivým spojencom v boji proti zmene klímy. Spolu s EÚ a ďalšími medzinárodnými partnermi stojí na čele iniciatívy „koalícia ministrov obchodu za klímu“ (*Coalition of Trade Ministers on Climate*), ktorá začala svoju činnosť začiatkom roka 2023.

Včasné ukončenie rokovaní s takým kľúčovým partnerom, ako je Keňa, vysiela vzhľadom na súčasnú medzinárodnú politickú situáciu okrem iného jasný signál, že sa spoločne zaväzujeme k obchodnému systému založenému na pravidlách a udržateľnosti.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Uvedené ciele sú v súlade so Zmluvou o Európskej únii (ZEÚ), v ktorej sa stanovuje, že EÚ by mala „povzbudzovať integráciu všetkých krajín do svetového hospodárstva aj prostredníctvom postupného odstraňovania prekážok v medzinárodnom obchode“.³

¹ Hospodársky rast v Keni dosiahol v rokoch 2015 až 2019 v priemere 5,7 %, vďaka čomu sa Keňa stala jedným z najrýchlejšie rastúcich hospodárstiev v subsaharskej Afrike. Výkonnosť hospodárstva sa posilnila vďaka stabilnému makroekonomickému prostrediu, pozitívnej nálade investorov a odolnému sektoru služieb (zdroj: Svetová banka).

² V máji 2021 Rada vo svojich záveroch o Africkom rohu označila Keňu za partnera zohrávajúceho kľúčovú úlohu pri presadzovaní programu spoločných hodnôt a záujmov, ako aj pri podpore mieru, bezpečnosti, prosperity a demokratickej stability v regióne a pri podpore multilateralizmu.

³ Článok 21 ods. 2 písm. e) Zmluvy o EÚ.

Uzavretie tejto dohody je v úplnom súlade so snahou EÚ posilniť svoje obchodné vzťahy s africkými partnermi, ako sa stanovuje v stratégii EÚ pre Afriku (2020)⁴, v preskúmaní obchodnej politiky (2021)⁵ a v oznámení o preskúmaní udržateľnej obchodnej politiky (2022)⁶.

Týmto návrhom sa konkrétne vykonáva Dohoda o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov (ďalej len „AKT“) na jednej strane a Európskou úniou a jej členskými štátmi na strane druhej⁷ (ďalej len „dohoda o partnerstve AKT – EÚ“), ktorá obsahuje výzvu na uzavretie dohôd o hospodárskom partnerstve v súlade s pravidlami WTO.

Cieľom tejto dohody je v podstate bilaterálne vykonávať ustanovenia DHP medzi EÚ a EAC podľa tzv. zásady variabilnej geometrie. K dohode budú môcť pristúpiť aj ostatné partnerské štáty EAC.

Dohoda DHP medzi EÚ a Keňou bola takisto výslovne začlenená ako kľúčový cieľ do strategického dialógu medzi EÚ a Keňou, ktorý sa začal v júni 2021, a je kľúčovým prvkom stratégie angažovanosti EÚ v Afrike.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Ciele sú v súlade s ostatnými politikami EÚ, najmä s rozvojovou a environmentálnou politikou EÚ.

Dohoda DHP s Keňou je obchodná dohoda zameraná na rozvoj. Ponúka Keni asymetrický prístup na trh, ktorý jej umožňuje chrániť citlivé odvetvia pred liberalizáciou; poskytuje veľký počet ochranných opatrení a doložku o ochrane nerozvinutých priemyselných odvetví a odstraňuje uplatňovanie vývozných subvencií v rámci obchodu medzi zmluvnými stranami. Tieto ustanovenia prispievajú k cieľu súdržnosti politík v záujme rozvoja a sú v súlade s článkom 208 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

Dohoda obsahuje okrem toho aj ambicióznou prílohu o obchode a udržateľnom rozvoji, ktorá upravuje environmentálne, sociálne a pracovné otázky, ako aj otázky ľudských práv a rodovej rovnosti. Ciele dohody sú preto v súlade s politikami EÚ v oblasti životného prostredia, klímy a sociálnych vecí a s medzinárodne dohodnutými záväzkami.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

V súlade so stanoviskom Súdneho dvora č. 2/15 k dohode o voľnom obchode medzi EÚ a Singapurom zo 16. mája 2017 by všetky oblasti, na ktoré sa DHP vzťahuje, mali patriť do výlučnej právomoci EÚ a konkrétnejšie do rozsahu pôsobnosti článku 207 ZFEÚ.

Únia má preto túto dohodu podpísať na základe rozhodnutia Rady podľa článku 218 ods. 5 ZFEÚ.

⁴ SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE „Na ceste ku komplexnej stratégii pre Afriku“, [communication-eu-africa-strategy-join-2020-4-final_sk.pdf \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/LEX/uri/CELEX%3A52021DC0066-EN-EN-LEX-Lex(europa.eu))

⁵ OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV „Preskúmanie obchodnej politiky – otvorená, udržateľná a asertívna obchodná politika“ [EUR-Lex - 52021DC0066 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/LEX/uri/CELEX%3A52021DC0066-EN-EN-LEX-Lex(europa.eu))

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0409&qid=1656586727707>

⁷ Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3, dohoda zmenená dohodou podpísanou v Luxemburgu 25. júna 2005 (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 27) a dohodou podpísanou v Ouagadougou 22. júna 2010 (Ú. v. EÚ L 287, 4.11.2010, s. 3).

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

DHP predložená Rade neobsahuje žiadne záležitosti, ktoré by nepatrili do výlučnej právomoci EÚ.

- **Proporcionalita**

Obchodné dohody sú vhodným prostriedkom na úpravu problematiky prístupu na trh a súvisiacich oblastí komplexných hospodárskych vzťahov s treťou krajinou mimo EÚ. Neexistuje žiadna alternatíva, ako by sa takéto záväzky a úsilie o liberalizáciu mohli stať právne záväznými.

Touto iniciatívou sa priamo sleduje cieľ Únie v oblasti vonkajšej činnosti a prispieva sa ňou k politickej prioritě s názvom „EÚ ako silnejší globálny aktér“. Je v súlade s požiadavkou globálnej stratégie EÚ, ktorou je spolupráca s ostatnými krajinami a obnova jej vonkajších partnerstiev tak, aby sa dosiahli vonkajšie priority EÚ. Prispieva k plneniu cieľov EÚ v oblasti obchodu a rozvoja.

- **Výber nástroja**

Tento návrh je v súlade s článkom 218 ods. 5 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že rozhodnutia o podpise medzinárodných dohôd prijíma Rada. Neexistuje žiadny iný právny nástroj, ktorý by sa mohol použiť na dosiahnutie cieľa opísaného v tomto návrhu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Cieľom tejto DHP je bilaterálne vykonávanie ustanovení už uzavretej regionálnej dohody o voľnom obchode (DHP medzi EÚ a EAC). Je v súlade s aktualizovanými smernicami na rokovania⁸. Požiadavky na lepšiu právnu reguláciu sa preto neuplatňujú.

V budúcnosti by sa mohlo prípadne naplánovať hodnotenie dohody *ex post*.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Neuplatňuje sa.

V marci 2023 bola v rámci dialógu s občianskou spoločnosťou zainteresovaným stranám predstavená príloha k dohode venovaná obchodu a udržateľnému rozvoju (táto príloha je hlavnou inováciou v porovnaní s DHP medzi EÚ a EAC).

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Neuplatňuje sa.

⁸ ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2020/13 z 19. decembra 2019, ktorým sa menia smernice na rokovania na účel rokovaní o dohodách o hospodárskom partnerstve s africkými, karibskými a tichomorskými krajinami a regiónmi v rozsahu právomoci Únie (Ú. v. EÚ L 6, 10.1.2020, s. 101). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2020.006.01.0101.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2020%3A006%3ATOC

- **Posúdenie vplyvu**

Posúdenie vplyvu sa v tejto fáze nevyžaduje. Keďže cieľom tejto dohody je bilaterálne vykonávanie ustanovení už uzavretej regionálnej dohody o voľnom obchode (DHP medzi EÚ a EAC), podľa súboru nástrojov pre lepšiu právnu reguláciu sa nevyžaduje vykonanie dodatočných posúdení vplyvu.

Ešte predtým, v roku 2002, sa začal posudzovať vplyv všetkých dohôd o partnerstve na udržateľnosť. Výsledok tohto posúdenia vplyvu na udržateľnosť sa týkal ako rokovaní o rámcovej DHP medzi EÚ a EAC, ktoré sa ukončili v roku 2007 (FEPA), tak aj rokovaní o komplexnom obchode s tovarom v rámci DHP medzi EÚ a EAC, ktoré sa ukončili v októbri 2014.

Po uzavretí DHP medzi EÚ a EAC v októbri 2014 sa v roku 2018 vykonala „hospodárska analýza výsledku rokovaní“ s cieľom posúdiť hospodársky vplyv DHP medzi EÚ a EAC na zmluvné strany.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Táto dohoda nepodlieha postupom Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT). Nevyplývajú z nej žiadne náklady pre malé a stredné podniky Únie a nepredstavuje žiadny problém z hľadiska digitálneho prostredia.

- **Základné práva**

Návrh nemá vplyv na ochranu základných práv v Únii.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Keňa už profituje z nariadenia o prístupe na trh, ktoré ponúka bezcolný a bezkvótový prístup na trh v EÚ podobne ako DHP. Cieľom nariadenia o prístupe na trh bolo poskytnúť prístup na trh EÚ tým krajinám AKT, ktoré vynaložili úsilie o uzavretie, podpísanie a ratifikáciu DHP, ktorá sa však nakoniec z dôvodov, ktoré nesúviseli s ich ochotou, nemohla predbežne vykonávať. Bol to aj prípad Kene. DHP medzi EÚ a EAC z roku 2014 sa nemohla predbežne vykonávať, pretože ju nepodpísali a neratifikovali všetci členovia EAC.

Tento návrh preto nemá vplyv na rozpočet, keďže uvedená dohoda bude naďalej umožňovať prístup Kene na trh EÚ za rovnakých podmienok.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Dohoda obsahuje inštitucionálne ustanovenia, ktorými sa zriaďujú orgány pozostávajúce z ministrov a vysokých úradníkov, ako aj technické orgány. Ich úlohou je riadiť, podporovať a dohliadať na vykonávanie, fungovanie a vplyv dohody, ako aj prijímať potrebné opatrenia.

Na ministerskej úrovni sa zriadi Rada pre DHP, ktorá bude mať právomoci prijímať rozhodnutia a odporúčania. S dohľadom nad vykonávaním a uplatňovaním DHP a posudzovaním jej vplyvu na zmluvné strany bude Rade pre DHP pomáhať Výbor vysokých úradníkov.

Výbor vysokých úradníkov môže na technickej úrovni zriadiť osobitné výbory, pracovné skupiny alebo orgány, resp. zorganizovať pracovné stretnutia s cieľom riešiť záležitosti

vyplývajúce z dohody. Ustanoveniami dohody sa po nadobudnutí jej platnosti okrem toho zriaďuje Osobitný výbor pre colné otázky a uľahčenie obchodu, ktorý bude monitorovať vykonávanie a správu ustanovení o colnej spolupráci a uľahčení obchodu a o pravidlách pôvodu. Popritom sa nadviaže komplexný dialóg o poľnohospodárskej politike a politike rozvoja vidieka, ktorého úlohou bude monitorovať pokrok dosiahnutý pri vykonávaní kapitoly o poľnohospodárstve a poskytovať fórum na účely výmeny a spolupráce v oblasti príslušných domácich poľnohospodárskych politík zmluvných strán. Pokiaľ ide o obchod a udržateľný rozvoj, po nadobudnutí platnosti dohody sa zriadi Osobitný výbor pre obchod a udržateľný rozvoj, ktorého úlohou bude uľahčovať, monitorovať a preskúmať vykonávanie príslušnej prílohy.

Dohoda umožní zástupcom občianskej spoločnosti (súkromný sektor, podnikateľské združenia, odborové zväzy, mimovládne organizácie) zohrávať istú úlohu pri jej vykonávaní, a to aj v súvislosti s ustanoveniami o obchode a udržateľnom rozvoji. Zriadia sa domáce poradné skupiny, v ktorých budú vyvážené zastúpené nezávislé organizácie občianskej spoločnosti vrátane mimovládnych organizácií, podnikateľských a zamestnávateľských organizácií, ako aj odborových zväzov, ktoré sa aktívne venujú otázkam z oblasti hospodárstva, udržateľného rozvoja, sociálnych vecí, ľudských práv, životného prostredia, ako aj iných oblastí. Budú sa pravidelne stretávať a poskytovať poradenstvo príslušnej zmluvnej strane v súvislosti s vykonávaním dohody. Okrem toho sa zriadi poradný výbor (*spoločný* poradný orgán občianskej spoločnosti, na ktorom sa budú zúčastňovať domáce poradné skupiny), ktorý bude pomáhať Výboru vysokých úradníkov s cieľom podporovať dialóg a spoluprácu medzi zástupcami občianskej spoločnosti, súkromným sektorom a sociálnymi a hospodárskymi partnermi v záležitostiach vyplývajúcich z dohody.

Výročná správa Komisie o vykonávaní a presadzovaní DHP medzi EÚ a Keňou bude mapovať jej vykonávanie a presadzovanie od momentu nadobudnutia jej platnosti.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Cieľom tejto dohody je *de facto* vykonávanie ustanovení predchádzajúcej dohody dohodnutej s členmi EAC v roku 2014. Zavádza potrebné úpravy, aby regionálnu DHP mohli vykonávať jednotliví členovia EAC, a pristúpiť k nej môže každá ďalšia krajina EAC, ktorá by o to mala v budúcnosti záujem. Dohoda sa aktualizovala aj v snahe zosúladiť ju so súčasnými výzvami, ako je podpora udržateľnosti, a to začlenením ambicióznejšej prílohy o obchode a udržateľnom rozvoji a aktualizáciou kapitoly o hospodárskej spolupráci a rozvoji.

Dohoda o hospodárskom partnerstve medzi EÚ a Keňou obsahuje ustanovenia o obchode s tovarom, clách a uľahčení obchodu, technických prekážkach obchodu, sanitárnych a rastlinolekárskejších opatreniach (SPS), poľnohospodárstve a rybárstve, rozvojovej spolupráci, predchádzaní sporom a ich urovnávaní a prílohu o obchode a udržateľnom rozvoji. Dohoda obsahuje aj dve spoločné vyhlásenia týkajúce sa uplatniteľnosti ustanovení o obchode a udržateľnom rozvoji a ustanovení o pravidlách pôvodu.

V dohode sa konkrétne stanovuje:

- asymetrické odstránenie ciel: zatiaľ čo EÚ poskytne slobodný prístup na svoj trh prostredníctvom odstránenia ciel a kvót (s výnimkou zbraní), Keňa bude svoj trh

otvárať postupne, využívajúc prechodné obdobia a výnimku z liberalizácie v prípade citlivých výrobkov,

- dočasné uplatňovanie pravidiel pôvodu nariadenia o prístupe na trh na obchod medzi oboma zmluvnými stranami (ktoré sa už na Keňu vzťahujú), až kým sa po nadobudnutí platnosti dohody a do piatich rokov od začatia vykonávania DHP nedohodne nový protokol o pravidlách pôvodu. Tento nový protokol o pravidlách pôvodu bude založený na DHP medzi EÚ a EAC, ako sa stanovuje v spoločnom vyhlásení o pravidlách pôvodu,
- ustanovenia zohľadňujúce rozvojové potreby Kene, ako sú osobitné ochranné opatrenia v oblasti poľnohospodárstva, opatrenia týkajúce sa potravinovej bezpečnosti a ochrany novovznikajúceho priemyslu,
- colné ustanovenia zamerané na uľahčenie obchodu, na podporu lepších colných právnych predpisov a postupov, na poskytovanie podpory kenskej colnej správe a na posilnenie spolupráce medzi colnými orgánmi,
- ustanovenia o sanitárnych a rastlinolekárskejších opatreniach s cieľom podporiť harmonizáciu vnútroregionálnych noriem a posilniť technickú kapacitu Kene,
- kapitola o hospodárskej a rozvojovej spolupráci obsahujúca ustanovenia zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti kenského hospodárstva prostredníctvom budovania dodávateľských kapacít a poskytovania pomoci Keni s bezproblémovým vykonávaním DHP. Pôvodná kapitola DHP s EAC bola z veľkej časti zachovaná a vykonali sa iba nevyhnutné aktualizácie. Doplnila sa príloha, ktorá sa týka osobitne iba vzťahov medzi Keňou a EÚ a ktorá zachytáva zmeny v znení regionálnej dohody,
- osobitná príloha o obchode a udržateľnom rozvoji, ktorá sa týka práce, rodovej rovnosti, ako aj otázok životného prostredia a klímy, so záväznými a vykonateľnými záväzkami (prostredníctvom osobitného mechanizmu urovnávania sporov). Do dohody nie je zahrnutá možnosť dočasne pozastaviť plnenie povinností vyplývajúcich z prílohy o obchode a udržateľnom rozvoji (t. j. uložiť „sankcie“). V spoločnom vyhlásení o obchode a udržateľnom rozvoji sa však EÚ a Keňa výslovne zaviazali pokračovať v rokovaní o tomto aspekte v kontexte revíznej doložky.

Táto dohoda sa bude preskúmavať každých päť rokov odo dňa nadobudnutia jej platnosti. Znenie DHP zahŕňa záväzok rokovať o nových oblastiach, ktoré sa majú zahrnúť do DHP (ďalej len „revízna doložka“), vrátane ustanovení o obchode so službami a pravidlami súvisiacich s obchodom, ktoré sa týkajú udržateľného rozvoja, politiky hospodárskej súťaže, investícií a rozvoja súkromného sektora, práv duševného vlastníctva a transparentnosti verejného obstarávania. Predpokladá sa, že výsledky rokovaní v týchto oblastiach sa doplnia do dohody do piatich rokov od nadobudnutia jej platnosti.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o podpise Dohody o hospodárskom partnerstve medzi Kenskou republikou, členom Východoafrického spoločenstva, na jednej strane a Európskou úniou na strane druhej v mene Európskej únie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s článkom 218 ods. 5,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Rada 12. júna 2002 poverila Komisiu, aby začala rokovania o dohodách o hospodárskom partnerstve (DHP) so skupinou afrických, karibských a tichomorských štátov.
- (2) Rokovania medzi Európskou úniou (ďalej len „EÚ“) a partnerskými štátmi Východoafrického spoločenstva (ďalej len „EAC“) (Burundská republika, Kenská republika, Rwandská republika, Tanzánijská zjednotená republika a Ugandská republika) o dohode o hospodárskom partnerstve (ďalej len „DHP“) boli uzavreté 14. októbra 2014 a DHP s EAC bola parafovaná 16. októbra 2014.
- (3) Keňa ratifikovala a podpísala DHP medzi EÚ a EAC v septembri 2016. Aby táto regionálna DHP nadobudla platnosť, musia ju podpísať a ratifikovať všetci členovia EAC. K dnešnému dňu stále chýbajú podpisy a ratifikácia troch členov EAC, čo bráni nadobudnutiu platnosti regionálnej dohody.
- (4) Rada 19. decembra 2019 aktualizovala smernice Komisie na rokovania z roku 2002 tak, že do dohôd DHP zahrnula uzavretie kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji.
- (5) Na samite EAC, ktorý sa uskutočnil 27. februára 2021, sa jednotlivým krajinám EAC umožnilo, aby pristúpili k bilaterálnemu vykonávaniu DHP s EAC podľa tzv. zásady variabilnej geometrie. Keňa 4. mája 2021 informovala Komisiu, že chce pokračovať týmto smerom.
- (6) Pri príležitosti samitu EÚ – Africká únia výkonný podpredseda Valdis Dombrovskis a veľvyslanec Raychell Omamo podpísali 17. februára 2022 v mene EÚ a v mene Kene spoločné vyhlásenie, v ktorom sa dohodli na pokračovaní rokovaní o DHP medzi EÚ a Keňou (ďalej len „dohoda“), ktorá zostane otvorená aj pre ostatné partnerské štáty EAC.
- (7) Rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Keňou boli úspešne ukončené 24. mája 2023.
- (8) Dohoda by sa preto mala podpísať v mene Únie s výhradou jej uzavretia k neskoršiemu dátumu,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Komisia sa týmto poveruje, aby v mene Únie podpísala Dohodu o hospodárskom partnerstve medzi Kenskou republikou, členom Východoafrického spoločenstva, na jednej strane a Európskou úniou na strane druhej s výhradou jej uzavretia k neskoršiemu dátumu.

Text dohody je pripojený k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Generálny sekretariát Rady udelí osobe (osobám), ktorú(-é) určí vyjednávač dohody, plnú moc na podpis dohody v mene Únie s výhradou jej uzavretia.

Článok 3

Dohoda sa nesmie vykladať tak, že udeľuje práva alebo ukladá povinnosti, na ktoré sa možno priamo odvolávať pred súdmi alebo tribunálmi v Únii alebo v členských štátoch.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli

*Za Radu
predseda/predsedička*